Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вольнѣ одъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостнахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 51. | Нинѣ: Завтра: | гр. к. | Герасима, П. Конона муч. | рим. к. | Герберта, Ґертруды | Середа 4 (16) марта 1892. | Всходъ сонця 6 г. 13 м.; заходъ 6 г. 6 м. Баром. 759 терм. + 4·8° + 1·0°. | Рôкъ II.

Соймъ краєвый.

6. Засѣданє Сойму зъ дня 2 (14) марта 1892 р.

Изъ спису петицій вôдчитано на сѣмъ засѣданю слѣдуючи важнѣйшѣ: Выдѣлъ повѣтовый въ Бучачи о змѣну § 7 закона о репрезентаціи повѣтовой; — Выдѣлъ повѣтовый въ Коломыи о заведенє рускихъ паралельокъ при тамошнôй ґімназіи; — гром. Николаєвъ о урядъ податковый; — кôлькадесять петицій громадъ, Радъ шкôльныхъ мѣсцевыхъ и учителѣвъ о полѣпшенє долѣ учителѣвъ; — кôлька громадъ о запомоги голодовѣ, — институтъ св. Николая у Львовѣ, братство Маріѣ Панны, Королевои Польскои, товариство „Провидѣня“, Братня помôчь студентôвъ львôвского университету, товариство Соколъ у Львовѣ, товариство управы тютюну въ Галичинѣ, о запомоги; — товариство св. Винкентія а Павльо въ Тарновѣ о запомогу на заложенє интернату для ученикôвъ семінаріѣ учительскои; — выборцѣ зъ повѣту долиньского а вôдтакъ консументы и торговельники солею зъ пов. сянôцкого противъ концентраціѣ торговлѣ солею.

Комісарь правительственный ґр. Лось вôдповѣдавъ въ языцѣ рускôмъ на интерпеляцію пос. Окуневского, котрый запытувавъ: на якôй правнôй подставѣ повкладали окружнѣ Рады шкôльнѣ въ буджеты шкôльнѣ мѣсцевѣ на сей рôкъ сумы на вынагородженє латиньского духовеньства навѣть въ такихъ выпадкахъ, коли до школы ходить ледви кôлькоро дѣтей латиньского обряду? Комісарь правительственный заявивъ отже, що се робить ся зовсѣмъ законно. Чи поступованє властей въ сѣмъ або тôмъ случаю було вôдповѣдне, годѣ сказати, але интерпелянтъ не наводить специяльныхъ случаѣвъ. Число дѣтей дотычного обряду не рѣшає, чи має бути учитель релиґіѣ для нихъ, чи нѣ. Учителеви релиґіѣ належить ся вынагорода за кошты подорожи, коли не доставляєсь єму пôдводъ. Окружна Рада шкôльна єсть першою инстанціею, котра рѣшає о фондахъ на ту цѣль, а вôльно вôдкликатись до другои инстанціѣ, то єсть до краєвои Рады шкôльнои. Рôзниця мѣжь вѣроисповѣданємъ а обрядомъ опирає ся на §§. 1 и 5 закона кр. зъ 1 грудня 1889. Щодо пытаня, чи трактуєсь въ справѣ релиґіѣ такъ само дѣтей руского обряду въ народныхъ школахъ въ захôдныхъ повѣтахъ — вôдповѣвъ комісарь, що власти шкôльнѣ трактують всѣхъ однаково безъ рôзницѣ обряду, а де пôдъ тымъ взглядомъ достережуть якѣ неправильности, то заразъ роблять вôдповѣднѣ законамъ зарядженя.

Зъ порядку дневного передано 9 справозданъ Выдѣлу краєвого дотычнымъ комісіямъ. Справозданя тѣ дотыкають головно справъ реґуляціѣ рѣкъ и школъ рôльничихъ въ Дублянахъ, Городенцѣ, Яґольници, Черниховѣ и Кобєрницяхъ.

Пос. Сѣчиньскій мотивувавъ свое внесенє въ справѣ змѣны инструкціѣ для мѣсцевыхъ Радъ шкôльныхъ. Бесѣдникъ доказувавъ, що инструкція краєвои Рады шкôльнои стоить въ суперечности зъ закономъ шкôльнымъ и казавъ: Хочу вказати на потребу розслѣдити, чи по нашихъ мѣсцевыхъ Радахъ шкôльныхъ ведесь здорову господарку. Власть громадска не має права вглядати въ тѣ рахунки и буджеты Радъ шкôльныхъ, а лишь просто се, що ухвалять шкôльнѣ Рады, вкладаєсь до буджету громадского. Господарство фондôвъ шкôльныхъ выняте зъ пôдъ всякои контролѣ. Рада громадска має квіты, але не зъ фондôвъ, якъ предсѣдатель шкôльнои Рады уживъ выданѣ єму фонды, лишь такѣ квіты, котрѣ посвѣдчають, що начальникъ выдавъ тѣ фонды Радѣ шкôльнôй. Рахунки мѣсцевыхъ радъ шкôльныхъ предкладають ся лишь окружнымъ радамъ шкôльнымъ, але певно нѣ оденъ членъ автономічный ц. к. Рады шкôльнои окружнои не вглядає въ тѣ рахунки и не може вглянути, бо не має часу. Такъ само не въ силѣ се зробити и ц. к. комісарь окружнои Рады шкôльнои. Для илюстраціѣ господарки радъ мѣсцевыхъ наводить о. Сѣчиньскій кôлька примѣрôвъ. И такъ въ оденъ буджетъ шкôльный вставляло ся черезъ 4 роки суму на новѣ лавки; однакъ лавокъ не справлено, грошей уживано на иншѣ потребы, не обнятѣ буджетомъ шкôльвымъ, а коли обшаръ дворскій зажадавъ рахункôвъ зъ тои сумы, не представлено ихъ єму, бо Рада шкôльна мѣсцева не обовязана нѣкому предкладати рахункôвъ. Длятого треба змѣнити инструкцію краєвои Рады шкôльнои для радъ окружныхъ и мѣсцевыхъ. Справедливо, що коли школа єсть власностію громадскою и громада дає на ню грошѣ, щобы громада мала також право наглядати, якъ тѣ фонды уживають ся. Прелімінарѣ шкôльнѣ повинни предкладатись найперше репрезентаціи громадской, рôчнѣ рахунки рôвножь, кромѣ окружныхъ радъ шкôльныхъ радѣ громадской и обшарови дворскому. Въ тôмъ напрямѣ поставлене се внесенє. — Пôдъ взглядомъ формальнымъ про-

Тайна сила въ чоловѣцѣ.

(Все вже бувало на свѣтѣ, або — симпатичный телеґрафъ. — Пересыланє гадокъ и ясновидженє. — Професоръ Льомброзо и єго медіюмъ. — Чудотворнѣ люде або — „маґнетична дама“ и факіръ Солиманъ.)

(Дальше.)

Скаже хтось, що повысшій примѣръ вдилюваня ся въ людей або такъ званого „фіксованя“ ихъ очима не доказує нѣчого, бо то може бути лишь простый случай, що хтось якъ разъ въ тôй хвили оглядає ся, коли мы за нимъ дивимо ся. Зовсѣмъ справедливо; може бути й простый лишь случай; але й нѣхто ще не давъ доказу на то, що чоловѣкъ не може, скажѣмъ такъ, силою свого духа вплывати на другого, не уживаючи при тôмъ нѣякихъ змысловыхъ способôвъ. Противно множать ся чимъ разъ бôльше доказы на то, що въ чоловѣцѣ єсть ще якась незвѣстна намъ доси сила, при помочи котрои може вôнъ на другого въ якôмсь певнôмъ напрямѣ вплывати. Не видимо нѣякои причины, задля котрои мавъ бы чоловѣкъ бути вынятый зъ пôдъ загального правила природы, котре сполучає всѣ творы въ свѣтѣ зъ собою и спонукує ихъ въ бôльшôй або меншôй мѣрѣ несвѣдомо вплывати на себе. Може бути, що люде приходять теперь до свѣдомости тои силы, котра доси безъ ихъ свѣдомости дѣлала а котрои проявы були для нихъ и мабуть ще довго позостануть великою тайною.

Тои засады придержують ся всѣ тѣ ученѣ, що въ новѣйшихъ часахъ взялись слѣдити за такими проявами, якъ гіпнотизмъ, спірітизмъ и т ин. Але якъ у всѣхъ науковыхъ розслѣдахъ такъ и въ сихъ треба передовсѣмъ множества певныхъ и неоспоримыхъ фактôвъ, по котрыхъ можна бы дослѣдити якесь нове правило и длятого не можна анѣ на слѣпо всему вѣрити, що лишь де побачить ся, або почує ся, анѣ не належить вже зъ горы всему перечити; передовсѣмъ треба констатувати самъ чистый фактъ. Тои засады треба також придержувати при оцѣнюваню можливости пересыланя чи переношеня гадокъ одного чоловѣка на другого.

Щожь то єсть то пересыланє гадокъ и якъ оно вôдбуває ся? Въ вѣденьскôмъ товариствѣ фільософічнôмъ вôдбувала ся недавно тому цѣкава дискусія на сей тематъ, въ котрôй дръ Хрістіянъ Еренфельсъ такъ пояснивъ пересыланє гадокъ: Єсть то душевна сила чоловѣка, за помочею котрои вôнъ такъ може вплывати на другого чоловѣка, котрый єсть вôдъ него вôддаленый, що той другій (медіюмъ) буде то робити, що першій собѣ подумає. Француский фізіольоґъ Ріше — казавъ дръ Еренфельсъ — доказує, що то єсть рѣчь можлива. Вôнъ (Ріше) уживши всеи своеи волѣ, довѣвъ до того, що якась дама, Леонія, котра була вôдъ него пôвъ години дороги вôддалена, чотири разы то робила, що вôнъ собѣ подумавъ, а шѣсть разôвъ пôдъ впливомъ его волѣ заснула. Дальше доказує Рѣше, що дуже часто друга особа (медіюмъ) зовсѣмъ докладно описувала всѣлякѣ малюнки, що були схованѣ въ непрозорôй ковертѣ, скоро вôнъ живо о нихъ думавъ. Сюды належать також и тѣ примѣры ясновидженя, що въ 15 выпадкахъ друга особа вôдгадала вытягнену карту, хочь єѣ зовсѣмъ не видѣла, що вôдгадала малюнки укрытѣ въ подвôйныхъ ковертахъ, або що особы, необразованѣ по лѣкарски, робили зовсѣмъ добре діяґнозу якоись недуги. Дръ Еренфельсъ знайшовъ на сѣ проявы подôбный случай и въ другихъ зъявищахъ въ природѣ а въ слѣдъ за тымъ и поясненє на тѣ проявы; вôнъ каже такъ: Переношенє гадокъ знаходить подôбнѣй примѣръ въ фізицѣ; звѣстно прецѣ, що коли двѣ струны настроимо однаково и одну зъ нихъ порушимо, то заразъ и друга зачинає тымъ самымъ голосомъ бренѣти. Посередникомъ єсть тутъ воздухъ, а посередникомъ въ перенощеню гадокъ єсть той етеръ, якій пôсля наукъ природныхъ наповняє весь свѣтъ. Подôбнѣ досвѣды, якѣ робивъ Ріше, робили вже й иншѣ люде; въ Анґліи займає ся такими досвѣдами вже вôдъ 1882 р. окреме товариство, а то само дѣє ся въ Америцѣ и въ Нѣмеччинѣ и єсть всяка пôдстава уважати тѣ досвѣды за науковѣ.

Зъ другои стороны знову пôдоймають ся голосы поважныхъ людей ученыхъ противъ

свъ вôдослати внесене до комісії школьнои, що и стало ся.

Пос. Крамарчикъ мотивувавъ свое внесене, щобы у всѣхъ повѣтахъ, загроженыхъ голодомъ а зъ котрыхъ наспѣли петиціи, вôдписати податокъ ґрунтовый за перший поврокъ 1892 р. и здержати екзекуцію за податки зъ 1891 р.; дальше, щобы завести роботы публичнѣ зъ фонду дорогового и меліорацiйного, роздати позычки безпроцентовѣ на засѣвы, спровадити коштомъ державы кукурудзу для громадъ, де наставъ дѣйстно голодъ, и наконець щобы обнизити тарифу перевозову о 50 прц. для збôжа и другихъ продуктôвъ поживы для сторôнъ дôткненыхъ голодомъ. Внесене его вôдослано до комісії буджетовои.

Пос. Ромеръ предложивъ именемъ комісії адміністраційнои такѣ внесеня: Соймъ высказуе свôй жаль по причинѣ того, що не бувъ скликаный въ 1891 р.; Соймъ заявляе, що теперѣшна сесія соймова мае заступити лишь сесію зъ 1891 р.; Соймъ взывае правительство, щобы оно старало ся о то, щобы соймъ бувъ що року скликуваный; Соймъ поручае Выдѣлови краевому, щобы вôнъ допильнувавъ выконаня повысшихъ ухвалъ. — Внесеня сѣ принято безъ дискусії.

Законъ о поборѣ оплатъ для мѣста Кракова вôдъ театру, ухвалено въ третôмъ читаню.

Надъ петиціями Мошка и Маркуса Ферпляйсерôвъ, арендарôвъ мыта на львôвско-рогатиньскôмъ гостинци; надъ петицією учителя Кренповского и кс. Стшеліховского въ Краковѣ перейшовъ соймъ до порядку дневного.

Пос. Голїевскій заявивъ, що складае достоинство квестора, бо въ соймѣ зроблено „ярмарокъ" (выставу) краевыхъ выробôвъ и домагавъ ся, щобы Соймъ рѣшивъ, чи въ будынку соймовôмъ мае бути выстава чи нѣ. Маршалокъ заявивъ, що ся справа не належить до Сойму, а коли посолъ хоче, то вôнъ (Маршалокъ) поставить на слѣдуючôмъ засѣданю на порядокъ дневный справу выбору нового квестора. — Пос. Романовичь вôдповѣвъ, що выставу устроивъ Выдѣлъ краевый на внесене комісії промысловои; вправдѣ пос. Голїевского о тôмъ не повѣдомлено, але вôнъ его за то перепрашае и бере всю одвѣчальность за то на себе.

По кôлькохъ интерпеляціяхъ меншои ваги закрыто засѣдане, а слѣдуюче назначено на середу.

Въ наслѣдокъ выступленя пос. Голїевского въ Соймѣ противъ выставы промысловои въ будынку соймовôмъ настала криза въ Выдѣлѣ краевôмъ. Членъ Выдѣлу краевого п. Романовичь поставивъ свôй мандатъ до Выдѣлу до розпорядимости Маршалкови а то для того, що другѣ члены Выдѣлу не зсолідаризували ся зъ нимъ въ виду выступленя пос. Голїевского.

Зъ рускихъ товариствъ.

Головный выдѣлъ товариства „Просвѣта" выдавъ таку вôдозву:

На пôдставѣ 23 §. статута скликуе симъ Головный Выдѣлъ товариства „Просвѣта" загальный зборъ членôвъ товариства до Львова на день 13 (25) марта 1892 р.

О 8 мôй годинѣ рано вôдбуде ся въ церквѣ Успенія Пресвятои Богородицѣ Богослуженє за упокой померших членôвъ товариства, зъ парастасомъ.

Порядокъ дневный загального збору буде слѣдуючій: 1) Привитане членôвъ Головою товариства. — 2. Справоздане Головного Выдѣлу зъ дѣяльности товариства за рôкъ 1891-ій. — 3. Справоздане комісії контрольнои. — 4. Выбôръ членôвъ Головного Выдѣлу. — 5. Выбôръ Головы товариства. — 6. Выбôръ комісії контрольнои. — 7. Именоване членôвъ почестныхъ. — 8. Справа выдаваня часописи господарско-промысловои. — 9. Внесеня членôвъ.

Початокъ збору о годинѣ 10-тôй рано. Мѣсцемъ збору велика саля „Народного Дому."

Подаючи се оголошене до повсюдной вѣдомости, Головный Выдѣлъ товариства „Просвѣта" запрошуе всѣхъ своихъ Членôвъ, якъ зъ интеліґенціѣ такъ и зъ станôвъ: селяньского та мѣщаньского, щобы ласкаво прибули численно на сей зборъ и тутъ щиро та поважно порадили ся надъ вельми важными справами: просвѣты и пôднесеня добробыту руского народу. Нова орґанізація „Просвѣты" на основѣ просвѣтно-економічнôй, вымагае широкого спôвдѣланя Русинôвъ-народолюбцѣвъ въ цѣлôмъ краю, и щобы тота робота поступала напередъ, треба намъ всѣмъ порозумѣти ся, якъ дальше хочемо робити. Головный Выдѣлъ „Просвѣты", котрый мае вести дѣла сего товариства, хоче дôзнати ся вôдъ Васъ, Панове Громадо, яка Ваша рада и воля. Тому не для розголосу прибувайте до насъ, Дорогѣ Братя, але на добру раду въ хосенъ рôдного народу. — За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта".

У Львовѣ 1 (13) марта 1892.

Дръ Ом. Огоновскій, голова. Дръ Кость Левицкій, членъ Выдѣлу.

Переглядъ политичный.

Въ ческôмъ соймѣ вела ся вчера нарада надъ угодовыми предложенями правительства, а кн. Віндішґрецъ поставивъ внесене, щобы тѣ предложеня передати комісіи зъ 27 членôвъ. Пос. Кучера заявивъ именемъ Молодочехôвъ, що они не противлять ся выборови такои комісії, але вôдъ свого становища не вôдступлять. Соймъ ухваливъ вôдтакъ передати тѣ внесеня комісіи всѣма голосами противъ голосôвъ Молодочехôвъ.

Клюбъ ческихъ послôвъ моравского сойму удобривъ поступоване ческо-моравскихъ послôвъ въ Радѣ державнôй и призналъ справедливыми тѣ причины, що ихъ спонукали утворити окремый клюбъ и не лучитись зъ Молодочехами.

Въ анкетѣ для управильненя валюты заявивъ ся проф. Мілевскій зъ Кракова за подвôйною валютою а противъ золотои.

Вчера по полудни кружила на вѣденьскôй біржи вѣсть о атентатѣ на царя, але доси она не оправдалась. Въ дипломатичныхъ кругахъ вѣденьскихъ и берлиньскихъ не знають о тôмъ нѣчого. Фактомъ однакожъ мае бути, що рухъ революційный прибирае въ Россіи знову бôльшѣ розмѣры.

Такожъ надходять чимъ разъ частѣйше вѣсти о посуваню войска россійского до границь, але тыхъ вѣстей годѣ, сконтролювати Кажуть, жо въ послѣдныхъ часахъ перевесено на границю 30.000 войска.

Справа т. зв. вельфского фонду вже залагоджена. Конфіскату майна короля гановерского Юрія, котрому въ 1866 р. забрано его майно, знесено. Єго наслѣдникъ, кн. Кумберляндскій, написавъ письмо до цѣсаря нѣмецкого, въ котрôмъ мѣжъ иншимъ такъ каже: Заявляю, що не маю нѣякихъ намѣрôвъ нарушувати або загрожувати мирови нѣмецкои державы, або якого небудь краю, належачого до сеи державы. Я бы нѣколи того анѣ самъ

робленя такихъ досвѣдôвъ; они кажуть, що тѣ досвѣды суть лишь выплывомъ хоробливого стану декотрыхъ людей и длятого не заслугують зовсѣмъ на то, щобы ихъ поважно трактувати. Чому — пытають они — той, що ясно видить, не выкрывъ це анѣ одной звѣзды на небѣ? Чому, коли вôнъ ясно видить, не знайшовъ якого лѣку на рака? А за найлѣпшій доказъ, що ясновидженє не мае нѣякого значѣня, наводять они такій примѣръ: Якійсь ясновида сказавъ селянинови, що вôнъ ему выпророкуе будучность, а селянинъ якъ стôй вдаривъ за то ясновиду въ лице зъ цѣлои силы, та сказавъ: Якъ то, вы хочете менѣ выпророкувати будучность, а самѣ не знаете, що васъ въ найблизшôй хвили чекае?

До такихъ невѣрныхъ належить и вѣденьскій професоръ Майнертъ. Вôнъ каже, що всѣ дослѣды на поли сомнамбулизму, переношеня гадокъ, спірітізму, суть лишь вытворомъ хоробливого стану умôвъ въ нашôмъ столѣтю и длятого наука не повинна ними займати ся. Що такѣ рѣчи знаходять тôлько прихильникôвъ, то походить зъ вôдси, що цѣла суспôльность не здужае на нервы и що та нервовôсть загальна стае чимъ разъ бôльшою. Єсть — каже дръ Майнертъ — историчнымъ фактомъ, що по великôмъ нещастю народнôмъ, по страшныхъ пошестяхъ и т. д., проявляесь въ способѣ мысленя людей якійсь хоробливый станъ и люде бурують ся тогды за якійсь незвычайнѣ дѣла, якими були н. пр. хрестоноснѣ походы дѣтей, манія бичувати ся, танцювати и т. д.

Трудно не признати рацiѣ и проф. Майнертови; мають и его погляды щось за собою. Взагалѣ треба зазначити, що въ сѣй справѣ настало мѣжъ самыми учеными велике роздвоене. Пôдчасъ коли такѣ поваги, якъ дръ Шарко, Льомброзо, Крафтъ-Ебінґъ, Ді Прель, Ріше и другѣ, догадують ся якоись тайнои доси силы въ чоловѣцѣ и слѣдять за нею, то другѣ рѣшучо противъ нихъ выступають и вôдмавляють новôй наукѣ всякого права и значѣня. А всежь таки намъ видить ся, що хочь бы та наука була и дѣйстно выплывомъ хоробливого стану серёдъ суспôльности, то безсторонный слѣдитель природы не повиненъ еѣ просто вôдкидати, доки достаточна сума фактôвъ не переконае его, що она дѣйстно не мае нѣякои вартости, бо не опирае ся на неоспоримыхъ фактахъ. Тажь и хоробливый станъ въ природѣ есть для слѣдителя природы такъ добре предметомъ его розслѣдôвъ якъ и станъ здоровый. Що однакожь одна часть ученыхъ такъ рѣшучо противна новôй наукѣ, мае то по нашôй думцѣ свою причину въ тôмъ, що декотрѣ ученѣ зъ противнои стороны, зъ великои ревности для новои науки, шукають здобуткôвъ для неи навѣть тамъ, де дуже часто входить въ гру лишь велика зручнôсть т. зв. медіѣвъ або навѣть и просте обманьство.

Якъ свого часу проф. Цельнеръ въ Липску ставъ ся жертвою спірітистичного медія, Слядого, такъ теперь подôбно ставъ ся такою самою жертвою й италіяньскій псіхольогъ и лікарь та гіпнотикъ, проф. Льомброзо, свого медія, якоись панѣ Евсапіѣ Палладіно. Вôнъ робивъ зъ нею всѣлякѣ досвѣды спірітистичнѣ. Донна Евсапія — чи властиво духи на еѣ приказъ — сували невидимо столами такъ що ажь ноги повѣдламували, гармоніка лѣтала у воздусѣ и сама выгравала; она показувала всѣлякѣ иншѣ штуки нѣбы то при помочи духôвъ зъ тамтого свѣта, а проф. Льомброзо дививъ ся на то все и точно все списавъ та оголосивъ торôкъ друкомъ въ однôй италіяньскôй ґазетѣ. Ту Евсапію запросили були недавно тому берлиньскѣ спірітисты до себе, абы она и имъ показала свои штуки. И ось що показало ся. Зъ боку позадъ донны Евсапіѣ, поза столомъ, зъ котрымъ духи мали на розказъ Евсапіѣ показувати свои штуки, сидѣвъ якійсь паниско, котрый ей очевидно бувъ дуже не на руку и она конче домагала ся, абы стôлъ дальше вôдсунути, бо той панъ вôдтягае ѣй силу. Але другій панъ, що сидѣвъ саме поза нею, а на котрого анѣ она анѣ нѣхто иншій не зважали, якось недовѣрчиво споглядавъ на то, що стôлъ зачинае ся вôдсувати чимъ разъ дальше а зъ нимъ такожь и всѣ тѣ приборы, котрыми мали выкликуванѣ панею Евсапією духи показувати свои штуки. Вôнъ взявъ отже незначно оденъ зъ тыхъ предметôвъ и сховавъ. Коли вôдтакъ духи розпочали вже були свои штуки, видѣвъ вôнъ якъ и всѣ другѣ, що коло него сидѣли, якъ чиясь рука, а вже не чия иньша якъ лишь таки самои Евсапіѣ, шукала заедно за тымъ предметомъ на столѣ и не могла его нѣякъ знайти. Духови и на гадку не прийшло, що то оденъ зъ гостей такъ зручно той предметъ вхопивъ. По скôнченю продукцій завелась заразъ бесѣда про

не зробивъ, анѣ не спонукавъ когось при помочи сгоячихъ до моеи розпорядимости средствъ, щобы противъ В. Величества або пруской державы выкликати, чи то посередно, чи безпосередно ворожe дѣлане. Письмо кн. Кумберляндского оголосила урядова ґазета, очевидно длятого, що въ нѣмецкой прасѣ пôднялн ся голосы, котрî стали доказувати, що князь ужие зверненыхъ ему грошей на аґітацію противъ Нѣмеччины.

Король Миланъ зрѣкъ ся пôдданьства сербского и всякихъ правъ якî ему доси прислугували. Ще въ вересню минувшого року присла въ вôнъ письмо до скупштины, въ котрôмъ каже, що „для добра Сербіѣ" зрѣкае ся всякихъ правъ, вырѣкае ся вôтчины и сына и застерѣгае собѣ лишь свободный приѣздъ на случай тяжкои недуги сына, а за то все жадае лишь 2 міліоны для себе! На сю послѣдну точку скупштина не хоче згодити ся.

Новинки.

Львôвъ дня 3 (15) марта.

— **Громадѣ Худиковцѣ**, въ повѣтѣ борщѣвскôмъ, удѣливъ Его Вел. Цѣсарь для тамошного гр. кат. парохіяльного комітету на вôднову церкви 100 зр. запомоги.

— **Перенесеня**. Е. Ексц. п. Намѣстникъ перенѣсъ ц. к. комісарѣвъ повѣтовыхъ: Ивана Пясецкого зъ Лимановои до Вадовичь, Тадѣя Розборского зъ Велички до Лимановои, дра Петра Губаль-Добряньского зъ Добромиля до Велички, а Юліяна Кокуревича зъ Вадовичь до Львова.

— **Высокй добродѣй**. На честь Ихъ Цѣс. и Кор. Высокостей Архікнязѣвъ Альбрехта и Райнера вôдбула ся дня 8 с. м. на засѣданю повѣтовои Рады въ Живци горяча овація. Презесъ повѣтовои Рады вôдчитавъ дирекціѣ Архікняжихъ дôбръ въ Живци, що Е. Цѣс. и Кор. Высокôсть Архікн. Альбрехтъ поручивъ задля великого недостатку мѣжь селянами въ его маєтностяхъ въ повѣтѣ мысленицкôмъ розпочати якъ найскорѣйше дальшу будову дороги зъ Осельця до Сидзины, абы дати людямъ можнôсть зарôбкованя. Заразомъ дирекція просить въ тôмъ письмѣ якъ найборше вытичити трасу тои дороги, абы, скоро снѣгъ сповзне, можна було розпочати будову. Крôмъ того звелѣвъ Е. Высокôсть Архікнязь спровадити кôльканадцять ваґонôвъ збôжа на засѣвъ, котре мае роздатись селянамъ на весну за вôдробкомъ. Дальше завѣдомивъ презесъ Рады, що Е. Цѣс. и Кор. Высокôсть Архікнязь Райнеръ призначивъ для селянъ, дôткненыхъ недостаткомъ въ своихъ добрахъ, въ повѣтѣ мысленицкôмъ, 2000 зр. на закупъ зерна на засѣвы и 500 зр. до роздѣленя на вôдробокъ. Всѣ присутнî члены Рады, тронутî великимъ добродѣйствомъ Ихъ Высокостей Архікнязѣвъ, ухвалили выразити Ихъ Высокостямъ найглубшу и найсмиреннѣйшу подяку, а повѣдомленя презеса Рады приняли горячими окликами: „Ихъ Цѣс. и Кор. Высокости Архікнязѣ най жиють многіи лѣта!"

— **Стіпендіи**. Выдѣлъ краевый признавъ на внесене дирекціѣ школы гончарскои въ Коломыи стіпендіи ученикамъ тои школы 1) по 25 зр.: Жигм. Дильскому, Каз. Корженьовскому, Іос. Мацуликови, Мих. Кичакови, Мих. Стеткевичеви, Ґуст. Енджейовскому, Волод. Шпеделиѣ и Стан. Задембскому; 2) по 30 зр.: Ант. Рацѣ Венед. Пискозубови; 3) по 50 зр.: Петрови Дроздовскому и Ив. Ильницкому. Разомъ 12 стіпендій въ загальнôй сумѣ 360 зр. Крôмъ того одержала школа на стіпендіи для ученикôвъ на сей рôкъ шкôльный вôдъ гр. Старженьского, куратора школы, 100 зр. и вôдъ Рады повѣтовои въ Коломыи 50 зр., разомъ 510 зр.

— **Презенты** на парохіи въ епархіи перемыскôй одержали: о. Іос. Гумецкій на Мартиновъ, деканату гороженьского а Ант. Хилякъ на Розтайне, деканату дукляньского.

— **Именованя священичй** въ еп. перемыскôй: Иванъ Арданъ, парохъ въ Циковѣ, именованый дѣйстнымъ деканомъ и титулярнымъ радникомъ епископскои консисторіѣ и одержавъ грамоту на крилошаньскі вôдзнаки; таку саму грамоту одержавъ о. Корнило Санкъ, парохъ въ Себечовѣ; о. Сильв. Стецякъ, парохъ въ Камѣнцѣ-Старе село, именованый ординаріятскимъ комісаремъ для справъ сервітутовыхъ на деканатъ потелицкій.

— **Руска напись на державныхъ зелѣзницяхъ**. Президентъ ґен. Дирекціѣ зелѣзниць державныхъ, дръ Билиньскій, заявивъ въ розмовѣ зъ однымъ Русиномъ, що справа ся вже въ користь Русинôвъ полагоджена и длятого „Народна Рада" постановила вже не посылати до п. Президента своихъ вôдпоручникôвъ зъ представленемъ ему сеи справы.

— **Нову читальню „Просвѣты"** вôдкрыто въ Полянцѣ, коло Болехова, дня 6 с. м. въ домѣ ч. селянина Флика, на котре вôдкрытє прибули: о. Грабовеньскій, парохъ Тисова, п. Иполитъ Венгриновскій ц. к. управитель лѣсôвъ державныхъ и п. Мартинкôвъ, ц. к. помôчникъ лѣсовый. Предсѣдателемъ выбрано о. Грабовеньского, по котрого промовѣ школярѣ вôдспѣвали кôлька народныхъ пѣсень и вôддеклямували кôлька стишкôвъ. До читальнѣ вписало ся 41 членôвъ, а до выдѣлу выбранî: Михайло Яцинивъ, начальникъ громады, котрого заходомъ товариство се завязало ся, яко голова; Данило Барабашъ заступникъ головы; Василь Шмеґа секретарь; Михайло Шмеґа касієръ; Федоръ Дубôвъ, яко бібліотекарь. Заступниками выдѣловыхъ: Гринь Шмеґа и Василь Фамелюкъ. На цѣли товариства зложивъ п. Венгриновскій 5 зр., а о. Грабовеньскій дарувавъ читальни 25 книжочокъ.

— **Пôдробленй грошѣ**. Вôдъ кôлькохъ днѣвъ показали ся въ оборотѣ фальшивî десятки паперовî и доси прихоплено 2 такй десятки у Львовѣ, 3 въ Краковѣ, одну въ Перемышли а одну въ Сяноку. Розпôзнати ихъ можна по друку. Поліція ще не выкрыла фальшôвникôвъ.

— **Смерть вôдъ загару**. Въ селѣ Клювинцяхъ, въ повѣтѣ гусятиньскимъ, поклала ся вечеромъ, тыждень тому нинѣ, 78-лѣтна стара бабуся спати. Около пôвночи вернула домôвъ еѣ внука зъ своимъ чоловѣкомъ вôдъ сусѣдôвъ, и молодй супруги, нѣчо не запримѣтивши, поклали ся спати. На другій день рано прийшовъ сынъ старенькои, а батько молодыхъ супругôвъ и заставъ ихъ усѣхъ — безъ житя. Померли вôдъ загару.

— **Запивъ ся на смерть**. Машиністъ вôдъ зелѣзницѣ Фр. Войчиньскій, що мешкавъ у Львовѣ при ул. Шептицкого ч. 7, заложивъ ся зъ своими товаришами, що выпе пôвтора лѣтра горѣвки. И дѣйстно, выпивъ и выгравъ закладъ, але конець закладу бувъ сумный, бо Войчиньскій закôнчивъ вчера въ страшныхъ мукахъ житє мимо помочи лѣкарскои. Поліція старае ся теперь выслѣдити той шинокъ, де Войчиньскій запивъ ся на смерть, и тыхъ его товаришѣвъ, що мають смерть чоловѣка на своѣй совѣсти.

— **Старого мантѣя** Теодора Волощука, чоловѣка 62-лѣтного, арештувала вчера и вôдставила до суду карного львôвска поліція за то, що вымантивъ вôдъ Ксеньки Иванишинои 20 зр., обѣцюючи ѣй добру службу. Волощукъ вже вôдъ давна займавъ ся потайкомъ тымъ, що раѣвъ службу а при тôмъ выманювавъ вôдъ бѣдныхъ слугъ, що вôдъ кого дало ся.

— **Убійство пôдозрѣного пачкаря**. Въ Боянахъ на Буковинѣ зайшовъ сими днями выпадокъ, котрый вымагае ще близшого розслѣду. Тамошный мѣщанинъ Иванъ Малинсекъ, пôдозрѣный о перепачковуванє безрогъ зъ заграницѣ, попересчивъ ся изъ скарбовымъ стражникомъ Евгеніємъ Щербановскимъ, а Щербановскій въ тôй суперечцѣ пробивъ Малинсека баґнетомъ въ груди такъ, що конець вышовъ ажь плечима. Малинсекъ розумѣесь на мѣсци упавъ трупомъ.

— **Убійство**. У Вѣдни минувшого четверга надъ вечеромъ убивъ якійсь доси невыслѣдженый злочинець на однôмъ въ дуже оживленыхъ плацôвъ у Вѣдни, Стефанспляцъ, 70-лѣтного старика Леопольда Бухінґера, служачого при архіепископскôмъ алюмнатѣ. Вѣденьскй дневники пригадують, що се вже шесте убійство у Вѣдни зъ ряду, де поліція не выкрыла доси виновника.

— **Смерть пôдчасъ операціѣ**. У Вѣдни зголосивъ ся до одной клініки хірурґічнои 48-лѣтный робôтникъ, Антôнъ Ґонекъ, абы пôддати ся операціи. Але скоро положили его на стôлъ операційный и дали ему потягнути усыпляючого наркотичного средства, спостерѣгъ лѣкарь, що вôнъ вже не дае ознакъ житя. Лѣкарь перестав его усыпляти и хотѣвъ пробудити, однакъ всѣ заходы були безуспѣшнй. Секція выкаже, чи вôнъ умеръ въ наслѣдокъ наркотичного средства, чи зъ якои иншои причины.

— **Вôднайдени грошѣ**. Кôлька лѣтъ тому назадъ стала ся на Угорщинѣ велика крадѣжь на почтѣ. Укравъ хтось скринку зъ 250.000 зр., а всякй заходы выслѣдити и прихопити злодѣя, були безуспѣшнй. Доперва передъ кôлькома днями увязнила поліція бувшого розношувача ґазетъ, котрый дуже розкидувавъ грôшми. Увязненый не признавъ ся до крадежи, а лишь казавъ, що грошѣ найшовъ на улици. Тымчасомъ рôвночасно прихопила поліція 13-лѣтного хлопця, котрый такожь сыпавъ по паньски грôшми. Той зôзнавъ, що припадково найшовъ закопану въ земли скринку зъ грôшми на одной улици въ Пештѣ и вôдтамъ бере кôлько хоче. О пôвночи пôшла поліція на мѣсце и найшла скринку зъ грôшми. Увязненый давный розношувачь ґазетъ служивъ давнѣйше при почтѣ, на него отже паде велике пôдозрѣне.

---

† Посмертнй вѣсти.

Померли: Въ Божиковѣ, Юлія Кадайска зъ роду Стеткевичѣвъ въ 25-ôмъ роцѣ житя; въ Станиславовѣ, латиньскій парохъ и крилошанинъ, Иванъ Кросовскій, зродженый въ 1802 р.; въ Коломыи, мѣскій лѣкарь, дръ Михайло Якубовкій въ 47-ôмъ роцѣ житя; въ Новôмъ Санчи лѣкарь дръ Онуфрей Трембецкій, въ 80-ôмъ роцѣ житя.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Прага 15 марта. Комісія угодова выбрала кн. Фердинанда Лобковича предсѣдателемъ, а Шмейкаля и Трояна его заступниками. На внесенє Герольда ухвалено полишити предсѣдателеви вызначенє слѣдуючого засѣданя.

Вѣдень 15 марта. Управитель експозитуры поліційнои въ Щаковѣ, Мільскій, аґентъ львôвскои поліціѣ Ґінсберґъ и возный краевои Дирекціѣ скарбу Палійчукъ, одержали срѣбнй хресты заслуги.

Парижь 15 марта. Въ касарни републиканьскои ґвардіѣ наставъ нинѣ рано о 2 год. выбухъ дінамітовый, въ наслѣдокъ бомбы, пôдложенои на вôкнѣ въ касарни; часть муру и вôкна повырывало, але не скалѣчило нѣкого.

Поѣзды зелѣзничй.

Пôсля середно-европейского часу (Вôдъ 1 жовтня 1891).

Зô Львова вôдходять:

5 59 п. особ.: до Стрыя, Хирова, Нов. Санча, Лавочного, Пешту, Мукачa, Станіславова и Гусятына.
10·54 п. особ.: до Стрыя, Хирова, Сухои и Станіславова
7.48 п. особ.: до Стрыя, Лавочного, Мукача, Будапешту, Станіславова, Гусятина, Хирова и Сухои.
4 48 п. особ.: до Станіславова и Коломыѣ.
8·40 п. посп. 9.48 п. особ. до Станіславова, Черновець, Сучавы, Ясъ, Гусятина.
3·54 п. особ.: Станіславова, Черновець, Яссъ и Букарешту.
8 49 п. мѣш.: до Белзця и Сокаля.
5 40 п. мѣш. до Равы Рускои.

До Кракова: о 4·20 п. особ., о 7·20 п. особ., о 2 28 п. посп. и о 8 30 п. мѣш.

До Пôдволочискъ зъ Пôдзамча: о 10 15 п. особ., о 4·22 п. посп. и о 11 05 (часъ львôвскій) п. мѣш.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

сей предметъ, котрого духъ надармо шукавъ видимою рукою по столѣ а Евсапія якъ могла такъ боронилась, але вже нѣхто зъ присутныхъ не хотѣвъ вѣрити въ правдивѣсть еѣ духôвъ.

Се нещасливе медіюмъ проф. Льомброза, о котрôмъ вôнъ тôлько написавъ ся стало ся причиною, що берлиньскій ученый, псіхольоґъ дръ Моль выступивъ противъ него. На то умѣстивъ Льомброзо письмо въ одной берлиньской газетѣ, въ котрôмъ мѣжь иншимъ такъ каже:.. „Причиною, що нова наука знаходить опôръ и критику, есть ненависть до новости (мізонеізмусъ) и доки часъ не есть вôдповѣдный до признаня деякихъ правдъ, то богато мыслячихъ людей крутить ся около самои рѣчи, щобы вышукати въ нѣй лишь самй злй стороны и хибы, а нѣколи длятого, щобы вынайти ихъ правдиву вагу. Такъ 29 лѣтъ тому назадъ смѣялись всѣ зъ мене, коли я казавъ що причиною слабости „пеляґра" есть зôпсована кукурудза, — фактъ, котрый вже нинѣ всѣ признають. Такъ само противились ще до недавна въ Нѣмеччинѣ всѣ тому, коли хто доказувавъ, що злочинець въ роду а епілептикъ або недужій на души суть собѣ рôвня, а нинѣ суть майже всѣ тои гадки. То само буде и зъ моими досвѣдами... Тутъ мушу лишь зазначити, що на тыхъ засѣданяхъ вôдбували ся досвѣды при повнôмъ свѣтлѣ а въ нихъ брало ще й пять другихъ лѣкарѣвъ участь".

(Дальше буде.)

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнï") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также находить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

ЗАПРОШЕНЄ.

Загальне зôбранє членôвъ

ТОВАРИСТВА ЗАДАТКОВОГО

въ Бережанахъ

вôдбуде ся дня 28 н. с. Марта с. р. о годинѣ 10 передъ полуднемъ въ сали Рады повѣтовои.

ПОРЯДОКЪ ДЕННЫЙ:

1. Справоздане дирекцiѣ за рôкъ 1891.
2. Предложене рахункôвъ за рôкъ 1891.
3. Удѣлене дирекцiи абсолюторiи.
4. Подѣлъ чистого зыску.
5. Выбôръ доповняючiй двохъ членôвъ Рады надзорчои §. 25 статутôвъ.
6. Выбôръ комiсiѣ контрольнои на рôкъ 1892.
7. Змѣна §. 4, 12, 67 и 68 статутôвъ.
8. Внесеня членôвъ.

Рахунки за рôкъ 1891 выложенï до перегляду въ канцелярiи Товариства.

Зъ Рады надзорчои Товариства задаткового

Бережаны дня 12 Марта 1892.

Дръ Шецель секретарь. — **Іосифъ Енджейовичъ** превесъ.

42

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.